

Nr 11

Utlåtande i anledning av väckta motioner om ett förenklat förfarande vid permutation av donationsvillkoren för s. k. frisängsfonder vid vissa sjukvårdsinrättningar.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I:154 av herr *Lundström* och II:177 av herr *Andersson* i Sundsvall hemställes, att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att Kungl. Maj:t måtte verkställa utredning i syfte att åstadkomma ett förenklat förfarande vid permutation av donationsvillkoren för s. k. frisängsfonder.

I motionerna framhålles, att efter införandet av den allmänna sjukförsäkringen ett stort antal s. k. frisängsfonder icke längre kan användas för sitt ändamål, när vårdavgifterna numera betalas av sjukförsäkringen. För att fonderna skall kunna användas för andra, näraliggande ändamål kräves i varje särskilt fall beslut av Kungl. Maj:t. Då antalet fonder av detta slag är stort, kan ett betydande antal ansökningar om ändring vara att vänta. Vid kommunindelningsreformens genomförande uppdrogs åt länsstyrelserna att inom uppdragna gränser besluta om ändringar i fråga om vissa kommunala donationsmedel. Ett liknande förenklat förfaringsätt borde kunna komma till användning i fråga om de s. k. frisängsfonderna.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionerna från medicinalstyrelsen, riksförsäkringsanstalten, landstingsförbundet, stadsförbundet, akademiska sjukhuset i Uppsala samt direktionen för serafimerlasarettet och karolinska sjukhuset.

Medicinalstyrelsen erinrar om vad de sakkunniga för fria sjukhusvården anför i sitt betänkande den 7 mars 1951. Av detta betänkande framgick bl. a. att de s. k. frisängsfonderna tillsammans uppgick till omkring 10,3 miljoner kronor med en årlig avkastning av över 300 000 kronor. De sakkunniga berörde dock icke frågan om ett förenklat permutationsförfarande. Styrelsen anser det önskvärt att en förenkling kommer till stånd och tillstyrker utredning.

Direktionen för karolinska sjukhuset och serafimerlasarettet tillstyrker likaledes utredning och framhåller särskilt de problem, som kan uppkomma rörande serafimerlasarettets frisängsfonder i samband med en framtida avveckling av lasarettet och huvudmannaskapets överlåtande på Stockholms stad. Till utlåtandet finnes fogad en redogörelse för frisängsfondernas utnyttjande.

Riksförsäkringsanstalten framhåller, att frågan om frisängsdonationernas utnyttjande i princip bör ses fristående från sjukförsäkringen. Enbart den omständigheten att allmän sjukförsäkring numera införts synes icke böra föranleda, att frisängsfond icke utnyttjas, om donationsvillkoren medger det. I den mån så ej skett har man, anser anstalten, förfarit felaktigt.

Stadsförbundet och *direktionen för akademiska sjukhuset i Uppsala* framhåller båda, att utredning i ärendet redan pågår genom särskilt utsedd utredningsman och att anledning därför saknas att tillsätta ytterligare en utredning.

Utskottet

Utredning om dispositionen av frisängsfonderna pågår sedan en tid genom en av chefen för inrikesdepartementet tillkallad expert. Utredningen har uppgivits kunna avslutas sommaren 1958. Då motionärernas önskemål om ett förenklat förfarande i fråga om permutation av donationsvillkoren för dylika fonder härigenom kan komma att bli i väsentlig grad tillgodosedda finner utskottet anledning icke f. n. föreligga till något riksdagens initiativ i frågan utan hemställer

att de likalydande motionerna I:154 och II:177 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 18 mars 1958

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

T. WOLGAST

Närvarande:

från första kammaren: herr Wolgast, fru Wallentheim, herrar Nyström, Strandler, Persson, Johan*, Hellebladh, Jonasson, Johansson, Tage, Åkesson, Kaijser och Edström;

från andra kammaren: fru Svedberg, herrar Nestrup, Engkvist, Björkänge, Ekström i Björkvik*, Lundqvist, Nihlfors, fröken Wallerius, herrar Carlsson i Huskvarna, Nyhage*, fru Thunvall och fru Lewén-Eliasson.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.